

[Peter Nielsen.]

boligbyggeriet får nu førsteretten, hvilket må hilses med tilfredshed. Men en sådan ændring af byggesektorens arbejde kan som alle ændringer for en kortere periode forårsage en pletvis arbejdsløshed såvel inden for de enkelte fag som rent geografisk. Det kan f. eks. ikke være meningen, at nordjyske arbejdsmænd skal kastes ud i arbejdsløshed, fordi der f. eks. mangler murere i København. Jeg hilser med glæde, at der tages hensyn hertil, hvis faren for en sådan pletvis arbejdsløshed skulle opstå. En rimelig geografisk fordeling af arbejdsmulighederne må også fortsættes, og selv om der nu tages nogle måneders pusterum med udstedelse af egnsudviklingsgarantier, kan dette arbejde dog stadig fortsætte. Jeg anbefaler derfor de stillede ændringsforslag til omsætningsafgiftslovsforslaget og de andre lovforslag, som forliget nødvendiggør.

Der har jo været og er mange andre tanker fremme om, hvordan man kunne løse de opgaver, som forliget nu løser. Flere af disse tanker synes inspireret af det socialdemokratiske parti-program. At man kan hente inspiration dér, er jo kun godt; socialdemokratiet skal i øvrigt nok, efterhånden som de politiske muligheder viser sig, selv gennemføre sit program, men vi må erkende, at som de politiske forhold her i folketinget har udviklet sig, skal der mindst et trepartisforlig til, for at lovene kan gennemføres, idet jeg ser bort fra, at et tokantet forlig mellem to af de tre største partier kan indgås. Man kan så teoretisk opstille andre former for forlig, måske en helt ny trekant. Noget sådant hører vist mere til den abstrakte politiske tænkning; og mon befolkningen ikke først og fremmest ønsker, at vi herinde skal beskæftige os med praktisk politik og ikke hengive os til drømme eller mareridt, om man vil, om andre, mere eller mindre besynderlige politiske konstellationer?

I erkendelse af de politiske muligheder, der for tiden er her i folketinget, anbefaler jeg de stillede ændringsforslag m. v.

Erik Eriksen: Ligesom det ærede medlem hr. Per Hækkerup vil jeg også sige nogle ord om det forlig, der er blevet indgået, men indledende vil jeg gerne søge at registrere den udvikling, der førte til nød-

vendigheden af, at vi nu måtte afslutte dette allerede meget omtalte forlig.

I de sidste måneder har jo næsten hele den politiske interesse samlet sig om vore økonomiske problemer. Økonomiens karrusel var ved at løbe løbsk. Der har været en voksende forståelse af, at noget måtte der gøres for at hindre de sidste års gode tider i at slå over i deres modsætning, men der var en forbløffende mangel på enighed om, hvad der skulle til. Ja, man har vel endda lov til at sige, at da det kom til stykket, var det chokerende, så få tanker man i regeringskredse havde gjort sig om årsagerne til denne fare for løbskørsel, og hvis man ikke gør sig årsagerne klart, er der ikke meget håb om, at man kan nå til en varig sanering.

Det kan være let nok at påpege de fejl, der er begået, og for oppositionen er det særlig let, for sandt at sige har regeringen i realiteten ganske undladt at gøre befolkningen forståeligt, hvor stærkt vor økonomiske situation er forringet. Da vi sad ved forhandlingsbordet, var denne mangel på orientering en meget stor vanskelighed. Store befolkningsgrupper var ganske uforberedte på, hvad der måtte komme, og jeg vil derfor gerne i dag indlede med nogle bemærkninger om den økonomiske udvikling i de sidste år.

Det prægede de fleste af årene i 1950'erne, at vi havde ringe vækst i produktionen, stadig arbejdsløshed, for lille opsparing og investering, og vi havde gentagne valutakriser, som for en tid lang satte det økonomiske fremskridt i stå. Når vi fik økonomien i, hvad jeg vil kalde god gænge, for 4-5 år siden, skyldtes det først og fremmest, at der i løbet af ret kort tid viste sig en væsentlig forbedring af forholdet mellem priserne på vor ind- og vor udførsel. Medens priserne på vor udførsel holdt sig nogenlunde konstante i de senere år, indtrådte der i løbet af de første måneder af 1957 et fald i vore indførselspriser, og dette prisfald fortsatte i fulde 2 år. Siden da har priserne på vor indførsel holdt sig omtrent uforandret. Denne ændring i vore ydre forhold viste sig at være nok til at sætte skub i hele økonomien, ligesom det stivede den begyndende fremgang af, at der var højkonjunktur på de vigtigste af vore markeder. Med de undtagelser, der skyldtes landbru-